
György Péter

A LÁTÓ MAGYARORSZÁGON

Tisztelt Szerkesztők, Kedves Barátaim, Drága KAF, Péter, Zsolt, Csaba, Gábor. Kezdeném azzal, hogy nem vagyok különösen megszállott híve a *Látónak*, csak annyira, mint a *Jelenkornak*, az *Alföldnek*, a *2000*-nek, a *Pannonhalmi Szemlének*, s egykoron – míg lehettem – voltam a *Holminak*. Amely folyóiratok nyomtatott példányainak olvasásához és birtoklásához egyaránt ragaszkodom. Mármost a *Látót*, olykor elbűvölő késéssel, megtalálom az Írók Boltjában, ezzel aztán vége is van a lelőhelyeknek.

Gondolnám, sőt remélném, világos, hogy nem logisztikai panaszkodásba kezdtem, s talán még nem is mindössze az igazságérzetemről van szó, hanem arról, hogy a jelen állapot nem segít abban, hogy a *Látót* nem épp annyian olvassák, ahányan olvasnák, ha tudnák, hol leljék, vagy olvasnák, ha tudnának a lapról. Azaz, úgy vélném, számos nemzeti kollégánk, magyarul olvasó emberi lény másképp élné az életét, ha tudna erről meg arról, amit a *Látóban* olvashatott volna, és sehol máshol. Azaz, a *Látó* fontos szereplő a magyar kultúrában, mindennek ellenére. Az észrevehetetlen *Látó* (kihagyom a láthatatlan *Látó* fordulatot) mintha egy Borges-novella volna, ami rendjén is van, de valójában nincs.

Ugyanis a *Látóra* szükség lenne mifelénk, Soprontól Nyírbátorig, Dunaszerdahelytől Munkácsig. Talán nemcsak nekem volt szükségem például Imre Eszter *Nevet a habkönnyű jóisten* című esszéjére, az idei áprilisi szám Sétatér rovatában. „Isten nevetésének a tere tehát safe-space.” Ezzel a mondattal például egyáltalán nem tudok mit kezdeni, és ez jó. Kétszer olvastam el aztán az egész szöveget, azt remélve, hátha aznap jobb olvasó leszek.

Vagy ott volt 2006 októberében az 1956-os számban Visky András egy, a hatvanas évek elején, a dobrudzsai lágerbeli filmvetítést felidéző írása. Ő maga, ötévesen épp ott lakott, ha ugyan az ember lakhat egy lágerben, amikor leállt a gép, és a celluloid szalag kigyulladt. „A fényárban úszó vásznon, senkinek sem tűnt fel, egy angyal jelent meg, és diszkrétan meghajolt az ünneplő foglyok gyülekezete előtt, a szünni nem akaró tapsban.” Vannak azok a mondatok, amelyeket még egy sorral feljebb sem képzeltünk el. És milyen hálás vagyok minden ilyen meglepetésért.

Mi itt eléggé el vagyunk használva és használódva. Nekünk, akárkinek, mindannyiunkban, transzszilvánoknak, Erdély közönyösöknek vagy épp undokoknak, szóval mindenféle alakoknak igazán szükségünk van egy olyan folyóíratra, amely rendszeresen tele van a fentiekhez hasonló apró forradalmak nyomaival. A *Látót* rég a patafizikus lázadás kortárs értelmezésének tekintem, s akként is olvasom. Keresem abban a 'hibát', vagyis a kiszámíthatatlanság egy apró jelét. Azaz, a szabadság nyomait.

Kedves lenne, tehát, ha egyre jobban, több helyen, sokak számára lennétek jelen.

Hűséges átlagolvasótok,

P